

Velkommen til FORELDREKURS

OM VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

**Hva betyr valget av videregående
for fremtiden?**

Hva betyr valget av
videregående for fremtiden?

Viktig!!!

For å søke vgs MÅ alle ha en elektronisk ID

- **MinID**
 - **NB! Aktiveringsbrev må bestilles**
- **BankID**
 - **sjekk at denne virker!**

Åpen dag på vgs

Åpen dag

Poenggrenser for inntak 2023 - 2025

<https://webservice.vilbli.no/Data/Artikkelvedlegg/037595/Poenggrenser+2023-2025.pdf>

Hva er foreldrekurs?

- En innføring i struktur og rettigheter i videregående opplæring
- Bevisstgjøring om valgprosessen

Hvorfor foreldrekurs?

- Opplæringsloven legger vekt på foreldremedvirkning
- Hvem påvirker valget?
- Hindre frafall
- Noen angrer - omvalg

- Hjelp til slik at ungdommen har realistiske og gjennomførbare ambisjoner
- Bruk god tid på å drøfte valg av utdanningsprogram, muligheter og begrensninger

- Følg med på hvordan det går på skolen, om arbeid blir gjort, om ungdommen får tilpasset undervisning, sosiale forhold
- Rett til innsyn inntil 18 år
 - Følg med på fravær – 10%-regel
- Fra og med 1. august 2025 skal du levere egenerklæring for sykdomsfravær som ligger innenfor fraværsgrensen på ti prosent. Når du har nådd grensa på ti prosent fravær i et fag, må du dokumentere sykefraværet med attest fra helsepersonell.

Noen tall

- Over 58 % søkte YF på Vg1 som 1. ønske
- Færre søkere til realfag – 4 av 10 søker realfag på studiespesialisering

Vg1 – Hva gikk mest opp og ned i prosent fra året før?

Mest opp:

- Elektro og datateknologi
- Bygg- og anleggsteknikk
- Helse- og oppvekstfag
- Teknologi- og industrifag

Mest ned:

- Studiespesialisering
- Musikk, dans og drama
- Salg, service og reiseliv
- Medier og kommunikasjon

Endringer som følge av ny opplæringslov

Utvidet rett til videregående opplæring

Retten til videregående opplæring utvides til å gjelde frem til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. Dette er en endring fra gammel lov, som ga rett til tre års videregående opplæring.

Utvidet rett til omvalg

Det blir en fri rett til omvalg frem til eleven er 19 år, i motsetning til tidligere rett til ett omvalg. De som ikke har brukt retten til omvalg før de er 19 år, har rett til ett omvalg senere.

Rett til yrkesfaglig rekvalifisering

Det blir en ny rett til yrkesfaglig rekvalifisering. Det innebærer at personer som har en studie- eller yrkeskompetanse får rett til videregående opplæring frem til én ny yrkesfaglig sluttkompetanse. Dette står i ny lov § 18-4. De som benytter seg av denne retten vil få videregående opplæring for voksne. Det er ingen øvre aldersgrense for denne rettigheten.

Det er kun de som har én yrkes- eller studiekompetanse fra tidligere som vil ha rett til yrkesfaglig rekvalifisering. Retten gjelder uavhengig av om kompetansen er oppnådd før eller etter ikrafttredelse av den nye loven, og hvordan den tidligere sluttkompetansen er oppnådd.

De som har fullført et opplæringsløp på et lavere nivå enn yrkeskompetanse, eksempelvis lærekandidater eller praksisbrevkandidater, har fortsatt retten til videregående opplæring i behold. De faller derfor utenfor reglene om yrkesfaglig rekvalifisering.

Overgang mellom ungdomsskole og videregående skole, og overgangstilbud

Det er tatt inn i loven at fylkeskommunen skal sørge for at elever får en trygg og god overgang fra grunnskolen til videregående opplæring, og fylkeskommunen skal samarbeide med kommunen om dette. Dette står i ny lov § 9-5.

Det er også tatt inn i loven at fylkeskommunen skal ha et opplæringstilbud i overgangen til videregående opplæring for elever som mangler faglige eller språklige forutsetninger for å kunne delta i og bestå videregående opplæring. Ett slikt eksempel er kombinasjonsklasser der den enkelte kan få både grunnskoleopplæring og opplæring i fag fra videregående opplæring. Dette står i ny lov § 9-6.

Lenke til info om tilbudet:

<https://www.rogfk.no/vare-tjenester/skole-og-utdanning/opplaring-i-skole/soke-skoleplass/overgangstilbudet.154947.aspx>

Nytt tilbud skoleåret 2026/27

Overgang mellom ungdomsskole og videregående skole, og overgangstilbud

Det er tatt inn i loven at fylkeskommunen skal sørge for at elever får en trygg og god overgang fra grunnskolen til videregående opplæring, og fylkeskommunen skal samarbeide med kommunen om dette. Dette står i ny lov § 9-5.

Det er også tatt inn i loven at fylkeskommunen skal ha et opplæringstilbud i overgangen til videregående opplæring for elever som mangler faglige eller språklige forutsetninger for å kunne delta i og bestå videregående opplæring. Ett slikt eksempel er kombinasjonsklasser der den enkelte kan få både grunnskoleopplæring og opplæring i fag fra videregående opplæring. Dette står i ny lov § 9-6.

Fylkesutvalget ber fylkesdirektøren sikre at overgangstilbudet gis en mer fleksibel og praktisk tilnærming, med tydelig retning mot program og yrkesvalg, som supplement til den teoretiske opplæringen

- 9 skoler for å sikre noenlunde geografisk spredning
- Ungdom som trenger et modningsår før vgs (16-18 år)
- Ungdom med svært mye fravær som trenger å styrke seg faglig og sosialt før de begynner på vg1 – personlig vekst
- Ungdom som kommer rett fra ungdomsskolen (eller aldri kom i gang med vgs etter ungdomsskolen: 1. november)
- Ungdom med rett til individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) i vgs er *ikke* i målgruppen (faglige mål). Men: Kan ha ITO ut fra organisering av opplæringen
- Mulighet for fag og karakter? Vi tenker at alle 9 skolene bør tilby matematikk og engelsk. Naturfag *kan* vurderes
- Gruppestørrelse og ressurser? (PC og utstyr?)
- Tilbud på dagtid, inntil 5 dager pr. uke, kortere skoledag
- Frist 1. februar: Eget skjema og egen kode: AOLOV0 - - OV
- Bør søke ordinær vgs i tillegg, enten 1. februar eller 1. mars

Mer informasjon kommer
på www.rogfk.no

Rett til påbygning

Retten til påbygning til generell studiekompetanse for ungdom med bestått fag- og yrkesopplæring videreføres, men nå uten tidsbegrensning. Dette står i ny lov § 5-7. Fra eleven er 19 år kan retten tas ut som voksen etter ny lov § 18-7.

Rett til rådgivning for de som har læretid i bedrift

Det er tatt inn i loven at fylkeskommunen skal sørge for at også de som har læretid i bedrift får tilgang til rådgiving om utdanning og yrkesvalg, og rådgiving om sosiale og personlige forhold. Dette står i ny lov §§ 16-1 og 16-2.

Om omvalg

- Kan ikke gå om igjen samme programområde for å forbedre karakterer
- Karakterer kan i utgangspunktet kun forbedres som privatist
- Ved omvalg kan eleven velge om tidligere sluttvurderinger i fellesfag skal godkjennes – eller velge å ta faget på nytt som elev (gjelder også elever som tar fag fra videregående på ungdomstrinnet) 1.nov.

Mer om rett.....

- inntak på Vg1 i ett av tre utdanningsprogram
- men du må søke i prioritert rekkefølge: 1 – 2 – 3
- inntak på et Vg2 som bygger på det Vg1 du har valgt
- men du har ikke krav på å få det programområdet du prioriterer
- Søkere som ikke fører opp tre forskjellige utdanningsprogram, kan bli plassert på utdanningsprogram på Vg1 med ledig kapasitet

Kvalifisert for neste nivå i inntaket?

- Inntil to 1'ere eller IV (ikke vurdert) = Fulltidselev
- Tre 1'ere eller IV = Deltidselev (mister 100 poeng)
- Fire 1'ere eller IV = Ukvalifisert, må søke på ny

- Skille mellom deltidselev i inntaket og deltidselev som elevstatus!
- Deltidselever i inntaket fratas 100 «fylkespoeng» (gjelder kun til Vg2 og Vg3)
- Deltidselever tas inn etter fulltidselever. Dette kan være elever med for mange 1'ere og/eller IV

Hvilke plikter har du?

Du som søker om plass i videregående opplæring må

- svare på tilbud om plass og/eller venteliste plass – ellers risikerer du å miste tilbudet
- møte første skoledag, eller melde fra hvis du ikke kan møte – ellers risikerer du å miste plassen

- levere dokumentasjon for fravær som ikke skal føres på vitnemålet eller kompetansebeviset – dette gjelder for fravær i inntil 10 dager i spesielle tilfeller og etter spesielle regler som du får nærmere informasjon om av skolen din
- møte til undervisningen – for stort fravær (mer enn 10 % av timene i et fag), fører til at du ikke får vurdering i faget
- delta aktivt i opplæring og vurderingssituasjoner slik at læreren får grunnlag for å vurdere din kompetanse
- delta aktivt i vurderingen av ditt eget arbeid, din egen kompetanse og utvikling
- følge skolens ordensreglement

Hva er videregående opplæring?

- Inngangsport til yrkeslivet og til videre studier
- Studieforberedende og yrkesfaglig opplæring:
 - Studieforberedende opplæring legger mest vekt på teoretisk kunnskap (gir studiekompetanse)
 - Yrkesfaglig opplæring fører fram til et yrke (gir yrkeskompetanse med eller uten fagbrev eller svennebrev)

Alt om videregående opplæring finner du på vibbli.no

Hva er videregående opplæring?

Du kan oppnå studie- eller yrkeskompetanse

Studieforberedende opplæring fører fram til studiekompetanse

Videregående
trinn 1 i skole

Videregående
trinn 2 i skole

Videregående
trinn 3 i skole

Høyere utdanning
ved høyskole/universitet

Påbygging til
generell studie-
kompetanse

Påbygging til
generell studie-
kompetanse

Yrkesfaglig opplæring fører fram til yrkeskompetanse (med eller uten fag-/svennebrev)

Videregående
trinn 1 i skole

Videregående
trinn 2 i skole

Videregående
trinn 3 i skole

Yrke og arbeidsliv
eller fagskoleutdanning

Opplæring i bedrift

1. år

2. år

3. år

4. år

10.
trinn

Ulike typer sluttkompetanse

- Generell studiekompetanse
- Spesiell studiekompetanse
- Yrkeskompetanse (fagbrev, svennebrev, autorisasjon)
- Sluttkompetanse på lavere nivå

Det er 15 utdanningsprogrammer

- 5 studieforberedende utdanningsprogrammer
- 10 yrkesforberedende utdanningsprogrammer

Studieforberedende utdanningsprogrammer

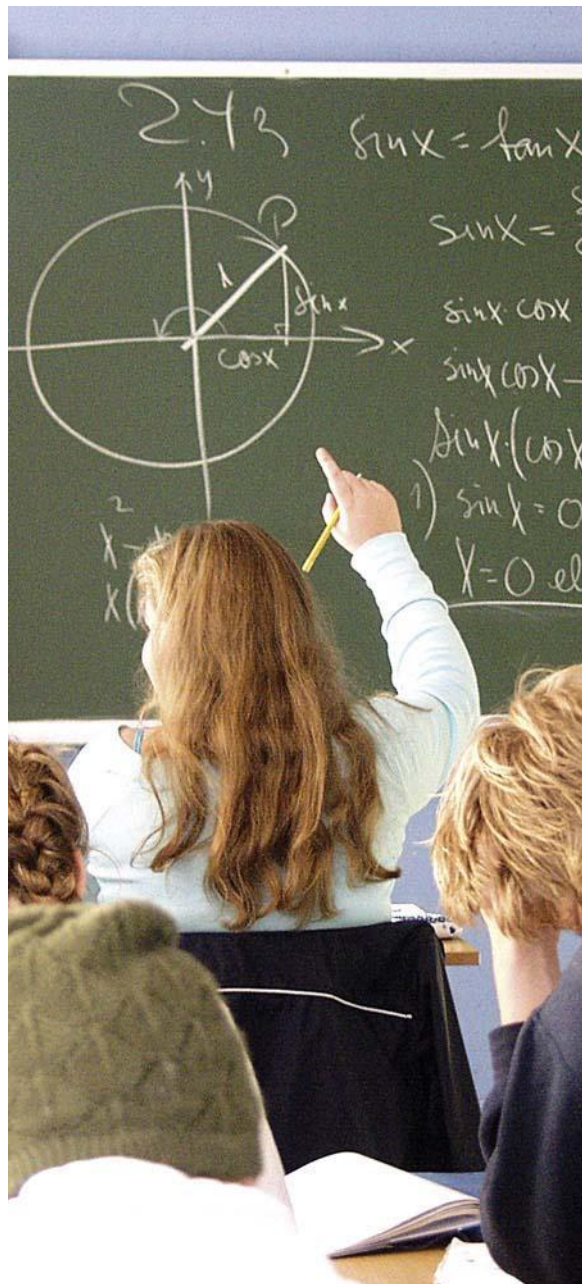
- Studiespesialisering
- Idrettsfag
- Musikk, dans og drama
- Kunst, design og arkitektur
- Medier og Kommunikasjon

Tilleggs poeng - Vg1 idrettsfag

- Inntil 50 % av søkerne kan tas inn på grunnlag av dokumenterte ferdigheter (idrettslige kriterier), i tillegg til en poengsum (karakterpoeng). Bare til Vg1, ikke Vg2 eller Vg3
- Søkere som oppfyller kriteriene kan få 7 eller 15 tilleggspoeng. Søkere på krets nivå kan få 7 poeng, og 15 poeng kan gis til søkere på nasjonalt nivå
- Skjema finnes på Vilbli, Vigo og på skolenes hjemmesider
- Søkere som ønsker tilleggspoeng, må sende inn vedleggsskjema med dokumentasjon fra idrettskretsen til den skolen de har som 1. ønske på idrettsfag
- NB! Frist er 1. april for innsending av skjema til skolen
- De som ikke sender inn skjema innen fristen får ikke tilleggspoeng!

Tilleggs poeng - Musikk, dans og drama

- Inntil 50 % av søkerne kan tas inn på grunnlag av en ferdighetsprøve, i tillegg til en poengsum (karakterpoeng). Bare til Vg1, ikke Vg2 eller Vg3
- Søkere som har Vg1 musikk, dans eller drama som sitt første ønske, kan fremstille seg til en ferdighetsprøve. Prøven avholdes i den fordypning, og ved den skolen, som er satt opp som første ønske
- Søkere som fremstiller seg til en ferdighetsprøve, kan få 0, 7 eller 15 tilleggspoeng

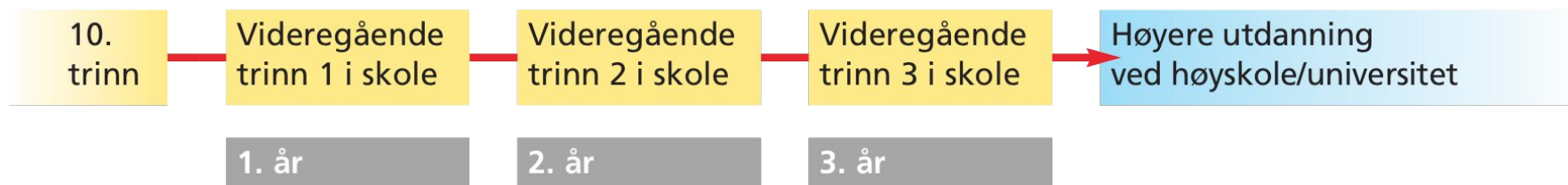

Generell studiekompetanse

- **Generell** studiekompetanse er det faglige grunnlaget for å søke opptak til universiteter og høyskoler
- Til visse studier er det **spesielle opptakskrav**. Ofte stilles krav om spesielle fag eller fagkombinasjoner, vanligvis realfag
- Noen studier har opptaksprøve
- Du får vitnemål som dokumentasjon på studiekompetanse

Generell studiekompetanse

Studieforberedende opplæring fører fram til studiekompetanse

Oppnås ved å fullføre og bestå tre års videregående opplæring fra utdanningsprogram for:

- Idrettsfag
- Kunst, design og arkitektur
- Medier og kommunikasjon
- Musikk, dans og drama
- Studiespesialisering
- Naturbruk med studieforberedende Vg3

Fag- og timefordeling på Vg1

Studieforberedende utdanningsprogram

Vg1 musikk, dans og drama

Fellesfag (646 årstimer)

113 Norsk
140 Engelsk
140 Matematikk
140 Naturfag
113 Fremmedspråk

Felles programfag (140 årstimer)

Valgfrie programfag (196 årstimer)

Kroppsøving dekkes av
programfagene

Valgfrie programfag kan velges fra

Totalt 842 årstimer

- ditt eget programområde
- et annet programområde i studieforberedende utdanningsprogram

Vg1 studiespesialisering

Fellesfag (842 årstimer)

113 Norsk
140 Engelsk
140 Matematikk
140 Naturfag
84 Samfunnsfag
56 Geografi
113 Fremmedspråk
56 Kroppsøving

Totalt 842 årstimer

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Skoleeier kan flytte hele fag mellom trinn.

Fag- og timefordeling på Vg1

Studieforberedende utdanningsprogram

Vg1 idrettsfag

Fellesfag (646 årstimer)

113 Norsk
140 Engelsk
140 Matematikk
140 Naturfag
113 Fremmedspråk

Felles programfag (196 årstimer)

Valgfrie programfag (140 årstimer)

Kroppsøving dekkes av
programfagene

Totalt 982 årstimer

Valgfrie programfag kan velges fra

- ditt eget programområde
- et annet programområde i studieforberedende utdanningsprogram

Vg1 kunst, design og arkitektur

Fellesfag (702 årstimer)

113 Norsk
140 Engelsk
140 Matematikk
140 Naturfag
113 Fremmedspråk
56 Kroppsøving

Felles programfag (280 årstimer)

Totalt 982 årstimer

Vg1 medier og kommunikasjon

Fellesfag (702 årstimer)

113 Norsk
140 Engelsk
140 Matematikk
140 Naturfag
113 Fremmedspråk
56 Kroppsøving

Felles programfag (280 årstimer)

Totalt 982 årstimer

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

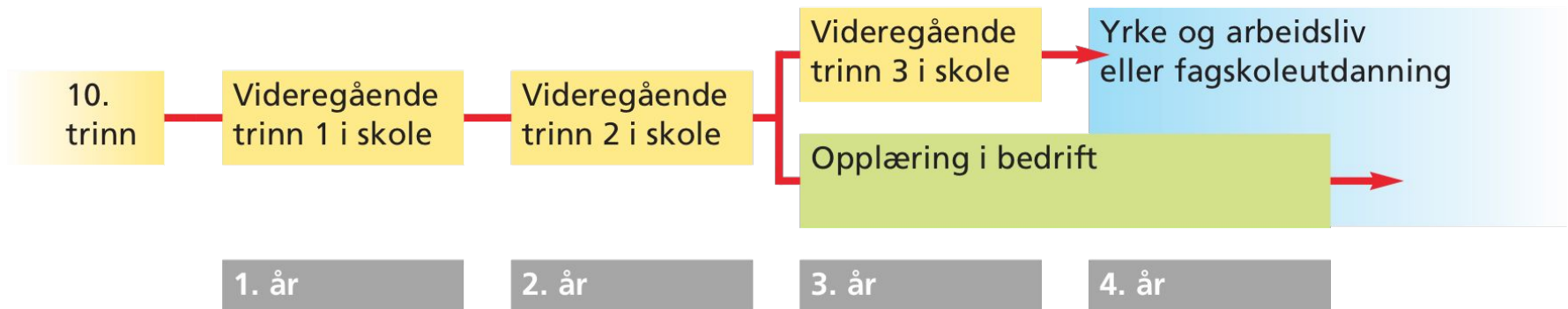
Skoleeier kan flytte hele fag mellom trinn.

Yrkesfaglige utdanningsprogram

- Bygg- og anleggsteknikk
- Elektro og datateknologi
- Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign
- Helse- og oppvekstfag
- Håndverk, design og produktutvikling
- Informasjonsteknologi og medieproduksjon
- Naturbruk (med eller uten studieforberedende Vg3)
- Restaurant- og matfag
- Salg, service og reiseliv
- Teknologi og industrifag

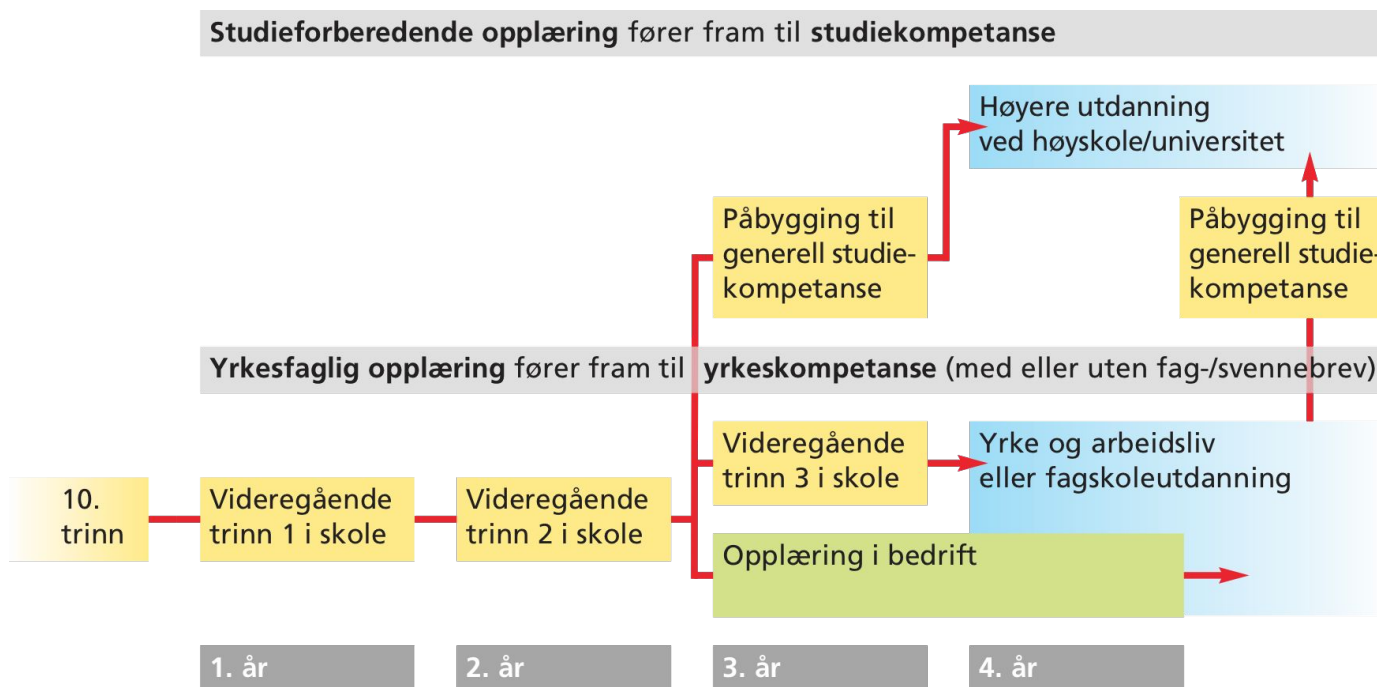
Yrkeskompetanse

Yrkesfaglig opplæring fører fram til yrkeskompetanse (med eller uten fag-/svennebrev)

- Yrkeskompetanse *uten* fagbrev eller svennebrev får du i yrkesfag som ikke hører inn under lærefagene
- Yrkeskompetanse *med* fagbrev eller svennebrev får du i lærefag fra de 8 yrkesfaglige utdanningsprogrammene

Påbygging til generell studiekompetanse

Generell studiekompetanse kan oppnås ved å fullføre og bestå

Vg3 påbygging til generell studiekompetanse etter at du har

- fullført og bestått Vg1 og Vg2 fra et yrkesfaglig utdanningsprogram eller
- oppnådd yrkeskompetanse (med eller uten fag- eller svennebrev).

Fag- og timefordeling

Yrkesfaglige utdanningsprogram

Vg1 yrkesfaglige utdanningsprogram

Fellesfag (336 årstimer)

- 140 Engelsk
- 84 Matematikk
- 56 Naturfag
- 56 Kroppsøving

Felles programfag (477 årstimer)

Yrkesfaglig fordypning (168 årstimer)

Totalt 981 årstimer

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Skoleeier kan flytte hele fag mellom trinn.

Yrkesfaglig fordypning kan du bruke til

- fordypning i aktuelle lærefag/yrkesfag
- fellesfag fra Vg3 påbygging til generell studiekompetanse
- fellesfag i fremmedspråk

Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram

Fellesfag (252 årstimer)

- 112 Norsk
- 84 Samfunnsfag
- 56 Kroppsøving

Felles programfag (477 årstimer)

Yrkesfaglig fordypning (253 årstimer)

Totalt 982 årstimer

Opplæring i bedrift

eller

Vg3 påbygging til generell studiekompetanse

Fellesfag (702 årstimer)

- 281 Norsk
- 140 Matematikk
- 84 Naturfag
- 140 Historie
- 56 Kroppsøving

Programfag (140 årstimer)

fra utdanningsprogram for studiespesialisering

Totalt 841 årstimer

Noen spesielle tilbud...

[Helse- og oppvekst med generell studiekompetanse - Bergeland videregående skole](#)

[Naturbruk med dyrekunnskap - Øksnevad videregående skole](#)

[Yrkes- og studiekompetanse - Sauda vidaregåande skule](#)

[Automatisering og robotikk med studiespesialisering - Godalen videregående skole](#)

<https://www.godalen.vgs.no/hovedmeny/utdanningstilbud/4-arig-dobbelkompetanselop-salg-service-og-reiseliv>

(Ingen av disse har fremmedspråk)

Bygg- og anleggsteknikk med toppidrett - Jåttå videregående skole

Helse- og oppvekstfag med toppidrett - Jåttå videregående skole

§ 8. Inntak til studiespesialisering med toppidrett – Toppidrettslinjen (TID) og Talenter mot toppen (TMT)

Søkere må ha tilbudene som førsteønske for å bli vurdert som søker.

Studiespesialisering med toppidrett, TID og TMT, er tilbud for søkere som kan vise til idrettslige prestasjoner på regionalt, nasjonalt eller internasjonalt nivå. Det blir lagt vekt på søkers idrettslige ferdigheter, holdninger og utviklingspotensiale. Vurdering av søkere foregår i dialog med søkerens klubber og særidrettsforbund.

Står det idrettsmessig likt mellom to eller flere søkere, vil karakterpoengsum telle ved utvelgelse av søkere. Karakterkravet til Vg1 er minimum 40 karakterpoeng, og til Vg2 kreves minimum 37 karakterpoeng.

I tillegg til elektronisk søknad, må det sendes inn vedleggsskjema til skolen som har tilbudet innen 1. mars. Skolen vurderer hvilke søkere som er kvalifiserte og anbefaler hvem som får tilbud. Fylkeskommunen fattet vedtak om inntak.

§ 9. Inntak til ToppVolley Norge

Søkere til ToppVolley Norge må ha potensiale for å nå et idrettslig internasjonalt nivå innenfor volleyball. Søkere fra andre fylker stiller likt i konkurransen om plassene dersom de har søkt innen fristen 1. mars.

I tillegg til elektronisk søknad, må det sendes inn vedleggsskjema til skolen som har tilbudet innen 1. mars. Skolen vurderer hvilke søkere som er kvalifiserte og anbefaler hvem som får tilbud. Fylkeskommunen fattet vedtak om inntak.

Hva om man ikke får læreplass?

- Vg3 skole – hva er det?
- Påbygg

Hvem står «alltid» igjen

- Høyt fravær
- Svake resultater
- Lave sosiale ferdigheter, vansker med å «selge seg»
- Har ikke lyst på læreplass
- Fag med få læreplasser
- Vanskelige å få kontakt med. Brev, telefon, mobiltelefon, sms, e-post, foresatte. Hvordan få læreplass da? Har ikke pc, mobil ødelagt ikke internett hjemme o.s.v.
- Tilgjengelig. Vi mister totalt sett mange bedriftstilbud på ikke kontakt.

Det vanlige....for å få læreplass Enda viktigere nå!

- Lavt fravær. Mindre enn 10 dager, 10 timer og bør være begrunnet.
- Karakterer 3 eller over.
- Kroppsøving viktig i mange fag
- Selge seg selv. Sosial ferdighet. Går det an å trene på det?
- Lyst på læreplass
- Søke flere fag/bedrifter samtidig

VIDEREUTDANNING ETTER FAG-/SVENNEPRØVE

1 FAGSKOLE

- Du kan ta fagskoleutdanning i mange fag, bl.a. tekniske fag og helsefag.
- Kursene kan vare fra et halvt til to år.
- Etter to års studier og bestått eksamen får du generell studiekompetanse (ikke for helsefag) og yrkestittelen fagtekniker.
- [Utdanningstilbud - Fagskolen Rogaland](#)

Y-veien?

Hva er MinID?

MinID er én av fire elektroniske ID-er du kan velge mellom når du skal logge inn på offentlige tjenester på Internett (blant annet vigo.no).

Hvordan søker du?

- Du søker og svarer på vigo.no, logg inn med MinID
- Søknadsfrist:
 - 1. mars (ordinær frist)
 - 1. februar ved søknad om fortrinnsrett eller individuell behandling
- Sjekk at mobilnummer, e-postadresse og adresse er riktig på vigo.no
- I sommer får du påminnelse via SMS når du skal svare på tilbud om plass/vente-listeplass på vigo.no

PC-ordningen

[PC-ordningen - Rogaland fylkeskommune](#)

Utstyrsstipend

[Videregående skole](#)